

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 214/2021 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Kela-taksien omavastuuosuuden ongelmista

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Jukka Kopran /kok. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 214/2021 vp:

Havaitseeko hallitus Kela-taksien omavastuuosuuksien maksujärjestelmässä ja perimisessä epäoikeudenmukaisuuksia kyytejä käyttävän asiakkaan ja/tai kuljetuksia hoitavan taksiyrittäjän näkökulmasta, ja jos havaitsee, niin

mihin pikaisiin toimiin hallitus aikoo ryhtyä niiden korjaamiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Sairausvakuutuslain (1224/2004) matkakorvauksilla toteutetaan osaltaan perustuslain vaatimusta riittävästä sosiaali- ja terveystalouksista. Vakuutetun on päästävä hoitoon sairausvakuutuslaissa säädetyn omavastuun määrällä. Kuten kysymyksessä on todettukin, omavastuun suuruus on yhdensuuntaiselta matkalta 25 euroa, ja vuotuinen omavastuuosuus eli niin sanottu matkakatto on 300 euroa.

Sairausvakuutuslain mukaan Kansaneläkelaitos (Kela) vastaa sairausvakuutuslain toimeenpanoon liittyvistä tehtävistä. Kela on itsenäinen julkisoikeudellinen laitos, jonka toimintaa valvovat eduskunnan valitsemat valtuutetut. Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt kysymyksen johdosta lausunnon Kelalta.

Kelan mukaan taksimatkojen tiedot, mukaan lukien omavastuuosuuden määrä, välittyy sähköisellä tiedonvälityksellä Kelaan jokaisena arkipäivänä. 80–85 prosenttia taksimatkoista käsitellään ja korvataan noin 3 vuorokauden kuluessa matkasta. Loputkin taksimatkat käsitellään 2–3 viikon sisällä matkasta. Vuotuisen omavastuuosuuden ylittävä osuus maksetaan vakuutetulle mahdollisimman pian matkakaton vahvistamisen yhteydessä.

Kela kehittää parhaillaan teknistä käyttöyhteyttä siihen, että tieto matkakaton täyttymisestä olisi välityskeskuksesta heti, kun matkakatto on tullut täyteen. Näin vakuutetun ei tarvitsisi maksaa eikä autoilijan periä ylimääräisiä omavastuuosuuksia läheskään niin usein kuin tällä hetkellä. Teknisen käyttöyhteyden on tarkoitus olla valmis vuoden 2022 alussa.

Kelan korvaamia taksimatkoja käytti vuonna 2019 yhteensä 366 000 vakuutettua. Näistä vain hyvin pieni osa jättää omavastuuosuuden maksamatta, noin 1–50 henkilöä maakunnittain. Osaa heistäkin maksamatta jättäminen koskee vain yhtä matkaa, mutta valitettavasti on heitäkin, joi-

den osalta maksamatta jättäminen koskee useampaa matkaa. Kela on ohjeistanut kanssaan sopimuksen suorakorvausmenettelystä tehneitä tilausvälityskeskuksia olemaan yhteydessä Kelaan ja ilmoittamaan tiedot vakuutetuista, jotka ovat jättäneet omavastuuosuuksia maksamatta autoilijalle. Näissä tilanteissa Kela maksaa vakuutetulle matkakaton ylittävät omavastuuosuudet vasta, kun vakuutettu on esittänyt niistä maksukuitit.

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelmassa on kirjaus monikanavarahoituksen purkamisen valmistelusta parlamentaarisessa komiteassa. Sosiaali- ja terveysministeriössä tehdään parhaillaan valmistelutyötä tämän myöhemmin käynnistettävän parlamentaarisen valmistelun tueksi. Matkakorvauksia koskevia yksittäisiä kehittämistarpeita on tarkoitus käsitellä vastaisen jälkeen, kun on tiedossa mikä taho tulevaisuudessa järjestää ja korvaa terveydenhuoltoon suuntautuvat matkat, miten nämä matkat rahoitetaan ja millainen lainsäädäntökehikko tätä kokonaisuutta varten tarvitaan.

Helsingissä 26.4.2021

Sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekonen